Memo 2024/036

Betreft:	Ruimtelijke onderbouwing faunapassage brug Obbicht.
Van:	
Aan:	
Kopie:	
Versie:	1
Datum:	15 februari 2024

---

1. ACHTERGROND EN DOELSTELLING

1.1. Algemeen

In het Maasdal is Consortium Grensmaas (hierna: CG) bezig met de uitvoering van het Grensmaasproject. In het kader van dat project wordt een faunapassage met bijbehorende voorzieningen aangelegd. Deze voorzieningen worden gerealiseerd aan de brug over het Julianakanaal ter hoogte van de plaats Obbicht.
Het Julianakanaal vormt een infrastructurele barrière voor o.a. kleine marterachtigen, waardoor hun migratiemogelijkheden worden belemmerd. Door realisatie van de faunapassage aan de brug wordt een ecologische verbinding aangelegd tussen de gebieden IJzerenbosch en de Kingbeek.

Voorliggende Ruimtelijke Onderbouwing maakt deel uit van de aanvraag voor een Omgevingsvergunning voor de faunapassage.
Deze aanvraag is ingediend in september 2023, dus voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

1.2. Eerdere besluitvorming

Op 7 april 2021 heeft CG een schetsplan ter beoordeling voorgelegd aan de gemeente Sittard-Geleen. Bij de beoordeling van dit schetsplan [Ref. 1] op 24 oktober 2022 heeft de gemeente onder voorwaarden ingestemd met het realiseren van de faunapassage. Deze voorwaarden hebben met name betrekking op de status van de brug als Rijksmonument en zijn verwerkt in het definitieve ontwerp van de faunapassage en dus van de vergunningaanvraag.
Omdat in de beoordeling van het schetsontwerp diverse aspecten reeds zijn gewogen (bijvoorbeeld nut en noodzaak van de passage) wordt in voorliggende ruimtelijke onderbouwing meermaals verwezen naar dit eerdere besluit van de gemeente.

2. BESCHRIJVING VAN HET PROJECT

2.1. Algemene beschrijving van de werken t.b.v. de faunapassage

Kenmerken van de faunapassage
De faunapassage bestaat uit een holle buis. Deze wordt aan de noordzijde van de brug bevestigd, door middel van consoleaansluitingen. De buis wordt voorzien van inspectieluiken aan de bovenkant, en gaten voor lichtinval aan de buitenkant.

Figuur 1 – impressie van de faunapassage aan de brug (vanaf het noorden gezien)

Aanpassing onderhoudswagen
De toegang naar de onderhoudswagen die aan de brug hangt dient ook te worden aangepast als gevolg van de faunapassage. Deze toegang moet verder van de brug komen te staan om ervoor te zorgen dat de faunapassage niet wordt geraakt. De groene elementen in figuur 2 laten zien hoe die constructie breder wordt gemaakt. Dit maakt onderdeel uit van de werkzaamheden.

Werken om de dieren naar de faunapassage te leiden
Om de faunapassage goed te kunnen laten functioneren is het noodzakelijk om enkele bijbehorende werken te realiseren, namelijk twee kleinwildtunnels onder de bestaande weg en kleinwildrasters die de dieren naar de faunapassage geleiden

2.2. Projectgebied

De Faunapassage wordt gerealiseerd aan de Brug Obbicht, op het adres Schutterskampweg in Born.

Luchtfoto en kaart van de brug over het Julianakanaal tussen Obbicht (linksboven buiten foto en kaart) en Graetheide (rechts). Geheel links de Kingbeek

3. GELDEND GEMEENTELIJK RUIMTELIJK BELEID I.R.T. PROJECT

3.1. Gemeentelijke Omgevingsvisie 2016

Met de faunapassage aan de brug Obbicht wordt de ecologische verbinding aangelegd tussen de gebieden IJzerenbosch en de Kingbeek.
Deze verbindingszone is ook (als natte en droge ecologische verbindingszone) opgenomen in (kaartblad 1 van) de gemeentelijke Omgevingsvisie 2016.
Hiermee geeft dit initiatief invulling aan/sluit aan bij dit onderdeel van de visie.

3.2. Bestemmingsplannen-Omgevingsplan

In het kader van de beoordeling van een schetsplan voor de faunapassage heeft de gemeente het plan getoetst aan de regels van de ter plaatse geldende bestemmingsplannen (Omgevingsplan in de terminologie van de Omgevingswet). Het betreft dan de plannen ‘Grensmaas deelgebied Sittard-Geleen’, ‘Buitengebied Born - Geleen’ en ‘Reststroken’.
Hierbij is geconstateerd dat het voornemen niet strookt niet met deze regels. Voor meer informatie over de toets van het voornemen aan de bestemmingsplanregels wordt verwezen naar Ref. 1.

Onderstaand worden de (dubbel)bestemmingen gegeven waarvoor reeds bij de beoordeling van het schetsplan [Ref. 1] is geconstateerd dat het voornemen op onderdelen strijdig is met de regels uit de van toepassing zijnde plannen maar dat middels (aanleg)vergunningen niet het voornemen wel kan voldoen aan het

gemeentelijk beleid. Strijdigheid heeft betrekking op de volgende (dubbel)bestemmingen:

- Bestemmingsplan Grensmaas deelgebied Sittard-Geleen:
  - Bosgebied.
  - Water.
  - Dubbelbestemming Beschermingszone b – hogedruk hoofdgastransport- / hoofgasvoeidngsleiding
  - Dubbelbestemming Beschermingszone i – Leidingstrook
- Bestemmingsplan Buitengebied Born-Geleen:
  - Water.
  - Dubbelbestemming leiding Gas

Opgemerkt wordt nog dat de Adviescommissie Ruimtelijke kwaliteit het voornemen heeft beoordeeld en een positief advies heeft uitgebracht.

4. RIJKSBELEID EN OMGEVINGSVISIE/OMGEVINGSVERORDENING LIMBURG

Rijksmonument

De Brug Obbicht is aangemerkt als een Rijksmonument.
Daarom is in het kader van de voorbereiding van het project een Waardestellend bouwhistorisch onderzoek uitgevoerd. Dit is in het kader van de beoordeling van het schetsplan door de gemeente Sittard-Geleen, in overleg met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) beoordeeld.
Naar aanleiding van deze beoordeling heeft de gemeente Sittard-Geleen bij de beoordeling van het schetsplan [Ref. 1] aangegeven onder voorwaarden medewerking te verlenen aan het voornemen. Deze voorwaarden zijn (samengevat):

- Bij de aanpassing van de inspectiewagen moet zo veel mogelijk gebruik gemaakt worden van de bestaande onderdelen.
- De faunapassage dient te worden uitgevoerd overeenkomstig de groene kleur van de onderbouw van de brug.
- De faunapassage dient zo dicht mogelijk bij de onderbouw van de brug te worden geplaatst.

Het ontwerp waar thans vergunning voor wordt aangevraagd geeft hier invulling aan.

Provinciale omgevingsvisie/verordening (opgaven m.b.t. natuur)

De brug (en dus de faunapassage) ligt in een gebied ligt waar verschillende natuur- en landschapszones samenkomen. Goud- en zilvergroene natuurzones aan de westzijde van de brug en bronsgroene landschapszone en het buitengebied aan de oostzijde van de brug.
Het realiseren van een de faunapassage geeft invulling aan de provinciale opgave ten aanzien van vitale natuur ten behoeve van behoud en herstel van de biodiversiteit in Limburg.
Met de aanleg van de faunapassage maken we een robuuster en duurzamer netwerk van natuurgebieden als basis voor behoud en herstel van de voor Limburg kenmerkende flora, fauna en leefgebieden. In dit geval betreft dit leefgebieden in de goudgroene, zilvergroene en bronsgroene natuurzone.

Daarom past de faunapassage binnen het (door het Rijk getrokken) Meerjarenprogramma Ontsnippering (MJPO). Het MJPO zorgt voor ontsnippering van de natuur door het realiseren van onder andere ecoducten, ecoduikers, faunatunnels en makkelijk uittreedbare oevers rondom bestaande rijksinfrastructuur voor een scala van doelsoorten.

5. BODEMKWALITEIT

Ter plaatse van de te realiseren wegkruisingen is een bodemonderzoek uitgevoerd om te bepalen of er vanuit de Arbo-wetgeving maatregelen getroffen moeten worden [Ref. 2].
Hieruit is gebleken dat de bodem niet verontreinigd is.

6. CULTUURHISTORIE

Zie hoofdstuk 4.

7. ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

CG draagt alle kosten voor de realisatie van de faunatunnel.
Daarnaast stelt Rijkswaterstaat vanuit het MJPO programma middelen beschikbaar voor het aanpassen van de inspectiewagen en voor de begeleidende maatregelen (wegkruisingen en rasters).

8. OVERIGE ASPECTEN

Een aantal van verplichte aspecten uit een Ruimtelijke onderbouwing zijn voor de voorgenomen faunapassage niet aan de orde:

- Duurzame stedenbouw, duurzaam bouwen en stedenbouwkundige inpassing: voor de specifieke constructie van de faunapassage zijn er geen algemene regels vanuit stedenbouw. Wel zal vanuit oogpunt van cultuurhistorie zo veel mogelijk gebruik gemaakt worden van bestaande materialen bij het aapassen van de onderhoudswagen.
- Externe veiligheid. de faunapassage heeft geen effect op externe veiligheid in de omgeving.
- Verkeer en parkeren: er zijn geen parkeervoorzieningen nodig voor de faunapassage.
- Flora en Fauna: de faunapassage heeft een positief effect op flora en fauna. De passage maakt het voor kleine marterachtigen e.d. mogelijk om het kanaal over te steken hetgeen de migratie van de doelsoorten ten goede komt.
- Duurzaam Waterbeheer: het voornemen heeft geen raakvlakken met waterbeheer.
- Geluid en luchtkwaliteit: de werkzaamheden t.b.v. de aanleg van de faunavoorzieningen veroorzaken geen geluidoverlast en hebben geen invloed op de luchtkwaliteit. Dat geldt ook voor de gebruiksfase van de faunavoorziening.

Bijlage 1: referentielijst

1	Beoordeling schetsplan Gemeente Sittard-Geleen Kenmerk SP21.0082 d.d. 24 oktober 2022
2	Verkennend bodem – en asbestonderzoek Brugstraat te Obbicht MAH Projectnummer 140.23.0117/R1 19 september 2023